

Nr 298.

Av herr Trygger m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kommunalskattelag m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 213 med förslag till kommunalskattelag bygger på samma principiella grund som 1927 års regeringsförslag och även den praktiska utformningen sammanfaller i det väsentligaste med detta förslag. I vissa detaljer ha dock modifikationer skett i överensstämmelse med av 1927 års kommunalskatteutskott eller i reservationer till utskottsbetänkandet föreslagna ändringar i regeringsförslaget. Önskemål, som av oss framfördes vid fjolårets riksdag, ha därmed i vissa avseenden blivit tillgodosedda. Däremot skiljer sig regeringsförslaget från den i fjolårets högermotion intagna ståndpunkten i fråga om storleken av det repartitionstal, som vid den kommunala garantibeskattningen skall åsättas jordbruksfastighet. Det i 1927 års regeringsförslag upptagna repartitionstalet 0.06 för jordbruksfastighets jordbruksvärde har även i årets regeringsförslag bibehållits.

I den av herr Magnusson i Tumhult m. fl. avgivna reservationen inom 1927 års kommunalskatteutskott yrkades, att ifrågavarande repartitionstal skulle sänkas till 0.05, varigenom likställighet mellan jordbruksfastighet och annan fastighet i garantiskattehänseende vunnos. I motiveringen framhöll reservanterna att, med genomförande av principen om full beskattning av fastighetsinkomst, den rationella grunden för en differentiering av garantiskatten mellan olika slag av fastigheter bortfallit. Ur synpunkten av kommunernas behov av garanti för viss minimiskatt lär det icke med fog kunna påstås, att bibehållandet av den högre skattesatsen för jordbruksfastighet är nödvändig; även med en nedsättning till 5 procent skulle kommunens behov i detta hänseende fullt tillräckligt tillgodoses. Ett bibehållande av procenttalet sex innebure en uppenbar orättvisa mot ägare av jordbruksfastighet.

Under debatten i andra kammaren den 28 maj 1927 förklarade statsministern, att regeringen i det läge frågan var omedelbart före avgörandet i andra kammaren kunde acceptera ett procenttal av 5 $\frac{1}{2}$. Det nu framlagda regeringsförslaget upptager emellertid fortfarande procenttalet sex för jordbruksfastighet. Fasthållandet vid detta procenttal motiveras med hänvisning till verkställda undersökningar rörande de sannolika verkningarna av olika repartitionstal i ett antal kommuner. De verkställda provtaxeringarna anses hava givit vid handen, att de följer, som en

sänkning av repartitionstalet skulle medföra, bliva betydande och, bland annat, nödvändiggöra en ändring av grunderna för skatteutjämningen.

Varken det sammanbragta siffermaterialet eller finansministerns därpå grundade argumentering har kunnat övertyga oss om skäligheten av att jordbruksfastighet åsättes ett högre repartitionstal för den kommunala garantibeskattningen än annan fastighet. Hela garantiskattesystemet vilar på principen, att kommunen under alla förhållanden skall vara tillförsäkrad en viss inkomst, som garanteras genom att avkastningsskatten å fastighet beräknas efter en antagen avkastning till vissa procent. Syftet med denna skatteform är således att tillgodose behovet av ett visst antal skattekronor, men däremot icke att åstadkomma en i förhållande till övriga skatteobjekt rättvis avvägning av skattebördan. Den proportionella inkomstskatt, som är ett led i skattesystemet, tillgodoser kravet på beskattningens anpassning efter den verkliga inkomsten. Sedan numera inkomst av fastighet kommunalt beskattas till hela sitt belopp — och icke, såsom fallet var före 1920 års provisorium, är skattefri i den mån den överstiger garantiprocenten — har den principiella grunden för en differentiering av repartitionstalen för olika slag av fastigheter bortfallit. Påståendet att en olika garantibeskattning vore motiverad av skillnaden i genomsnittlig avkastning mellan jordbruksfastighet och annan fastighet kan icke verka övertygande, då grunderna för en värdering av avkastningen måste bli rätt godtyckliga. De av finansministern anförda skälen mot en sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet äro också övervägande dikterade av betänkligheter inför den förskjutning av skattebördan, som genom en sådan sänkning skulle äga rum i ett flertal kommuner, ehuru i mycket växlande omfattning. Härtill vilja vi anmärka: dels att den höjning av utdebiteringen som förorsakas av beskattningsunderlagets minskning drabbar alla skattedragare, således även jordbrukarna och därigenom reducerar den lättnad dessa vinna genom repartitionstalets sänkning, dels att ökningen av utdebiteringen som regel ej blir så betydande, att man med hänsyn till vissa undantagsfall behöver tveka att vidtaga en åtgärd som i övrigt anses riktig och välmotiverad, dels slutligen, att provisoriets genomförande medförde en stark förskjutning av den kommunala skattebördan till nackdel för ägare av jordbruksfastighet. I främsta rummet på grund av de skattefria avdragen ökades fastighetsägarnas skattebördan på landsbygden med över 50 procent. Om nu genom sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet en mindre justering skulle ske i motsatt riktning till förmån för de jordbrukare, vilkas verkliga inkomst icke överstiger garantiskatteprocenten, synes oss detta icke vara någon orättvisa gentemot övriga skattedragare, vilka genom 1920 års reform bereddes en i och för sig väl behöflig lindring, som dock i många fall fick alltför dyrt betalas av landsbygdens fastighetsägare.

Vi anse därför att starka sakliga skäl tillika med ett obestridligen rik-

tigt jämställighetskrav tala för att repartitionstalet för jordbruksvärde bör sänkas till 0.05.

Under åberopande av vad vi sålunda anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts förslag till kommunalskattelag att 2 § erhåller nedanstående lydelse:

2 §.

Allmän kommunalskatt är dels fastighetsskatt, dels kommunal inkomstskatt.

Såsom underlag för fastighetsskatt påföras skattskyldig:

för jordbruksfastighet: fem skatteören för varje etthundra kronor av fastighetens jordbruksvärde, fem skatteören för varje etthundra kronor av fastighetens tomt- och industrivärde samt fyra skatteören för varje etthundra kronor av fastighetens skogsvärde;

för annan fastighet — — — taxeringsvärde.

Såsom underlag — — — beskattningsbar inkomst.

Etthundra — — — skattekrona.

Tillika hemställa vi, att utskottet vidtager härav för-
anledda ändringar i såväl kommunalskattelagen som i
sammanhang med denna stående lagar.

Stockholm den 28 mars 1928.

Ernst Trygger.

Joh. Nilsson

Adolf Dahl.

i Kristianstad.

Hjalmar von Sydow.

A. O. Frändén.

Ludvig Widell.

K. J. Gustafsson.

K. von Geijer.

J. B. Johansson.